



FORSVARSmaterieLL

Bærekraft i FMA

Mona Nordhammer Sæther

FSi bærekraftseminar

17.03.2023

VI UTRUSTER FORSVARET





Kort om oss

VISJON:
Relevant og tidsriktig

MISJON:
Vi utruster Forsvaret

VERDIER:
Integritet
Respekt
Ansvar

18

MILLIARDER
I BUDSJETTRAMME

1450

HØYT UTDANNEDE
MEDARBEIDERE

60/40

ANDEL
SIVILE/MILITÆRE

FREMSKAFFE



~ **250**

PROSJEKTER

+



~ **400**

KONTRAKTER

FORVALTE



CV9030 SPV

~ **49**

HOVED-
SYSTEMER



LOGISTIKK- OG
STØTTEFARTØY

UTFASE



F-16



SEAKING



P-3



... Vi må hensynta bærekraft i alt vi gjør



«Det finnes to sikkerhetsutfordringer i dag: atomvåpen og effekten av klimaendringer»

«Forsvaret må ta samfunnsansvar for å sikre rekruttering, beholde de folka vi har og møte fremtidens teknologi»

«Det er nå vi kan bruke ressursene på å øke kompetansen»

«Vi må tørre å satse på ny teknologi, og vi må ha kontroll på vårt klimaregnskap og føre dette ordentlig»

«Det forswaret som knekker koden med å bli uavhengig fossilt energi, vil ha den største operative evnen»

«Bærekraft må være en integrert del av alt vi gjør»



Som Norges største innkjøper må vi...



Redusere vårt klima- og miljøavtrykk



Sikre likestilling, mangfold og inkludering hos våre medarbeidere og sørge for arbeidstakerrettigheter i vår leverandørkjede



Ha et godt styresett som sørger for måloppnåelse på en effektiv, forsvarlig og etisk måte



Anskaffe materiell som er trygt å bruke og tilpasset brukernes behov



Bærekraft i Forsvarsmateriell

*Materiell som møter Forsvarets behov er tilgjengeliggjort på en mest mulig ressurseffektiv og **bærekraftig måte***



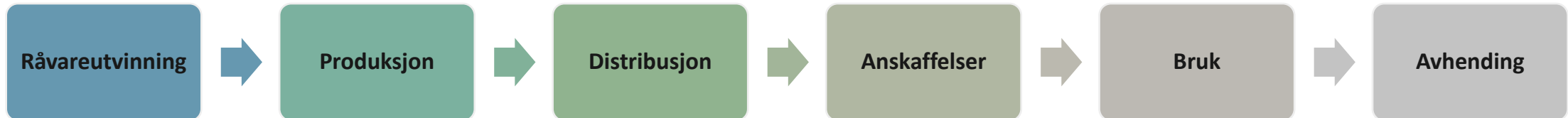


Bærekraftsperspektivet skal ivaretas i materiellets livsløp



- Arbeidsforhold
- Korrupsjon
- Menneskerettigheter

- Forbruk av energi og naturressurser
- Utslipp og forurensning
- Påvirkning på dyr og natur



Leverandørdialog



Vi trenger at industrien hjelper oss med å...

- Redusere vårt klima- og miljøavtrykk
- Sikre forsyningssikkerhet
- Ivareta etikk og samfunnsansvar i leverandørkjeden





Redusert energiforbruk og direkte klimagassutslipp

Mål: direkte klimagassutslipp er redusert med 20 % innen 2030





Bærekraftige anskaffelser og operativ evne henger samme

Mål: erstatte og fase ut stoffer oppført på den norske prioritetslisten, og REACH restriksjonslister

Mål: stille krav som reduserer klima- og miljøpåvirkning, og som fremmer sirkulære løsninger, i 100% av anskaffelser innen 2025

Mål: redusere avfallsmengden og øke mengden materialer som går tilbake til ressurskretsløpet, gjennom redusert ressursbruk og økt grad av reparasjon, ombruk og gjenvinning.

3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET



12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON



13 STOPPE KLIMAENDRINGENE





Tiltak

- Optimalisering av driftsprofil
- Simulatorbasert øving og trening
- Materiellmessige modifikasjoner og kravstilling ved nyanskaffelser

Fagmilitært råd/ langtidsplan

- Forventer føringer om både energireducerende tiltak og tiltak for å redusere klimagassutslipp





Eksempel MSc oppgave

Remote Weapon System

Egenskaper – sirkulær økonomi:

- God kvalitet, som legger til rette for lang levetid.
- Består av flere moduler, som gjør at deler kan tas fra hverandre og repareres, gjenbrukes, og resirkuleres.
- Support fra leverandøren legger til rette for kontinuerlig materieloppdatering og dermed lang levetid.
- Mulighet for å bygge inn «live» simulator reduserer antall «ekte» skudd.



Utviklingsområder:

- Utvikle mer «rene» og mer ensartede material- og avfallsstrømmer, som forenkler gjenbruk og resirkulering.
- Beregninger av klima- og miljøfotavtrykk for produkt og verdikjedene.
- Øke bruk av fornybare og gjenvunne materialer og ressurser.
- Utvikle systemer for gjenbruk, oppdatering, avhending og resirkulering.
- Utvikle digitale informasjonsbærere som gir nødvendig informasjon om systemet gjennom levetiden, helt til det blir resirkulert.



Finansieringsmuligheter for industrien - energi er et FoU-satsningsområde i NATO og EU

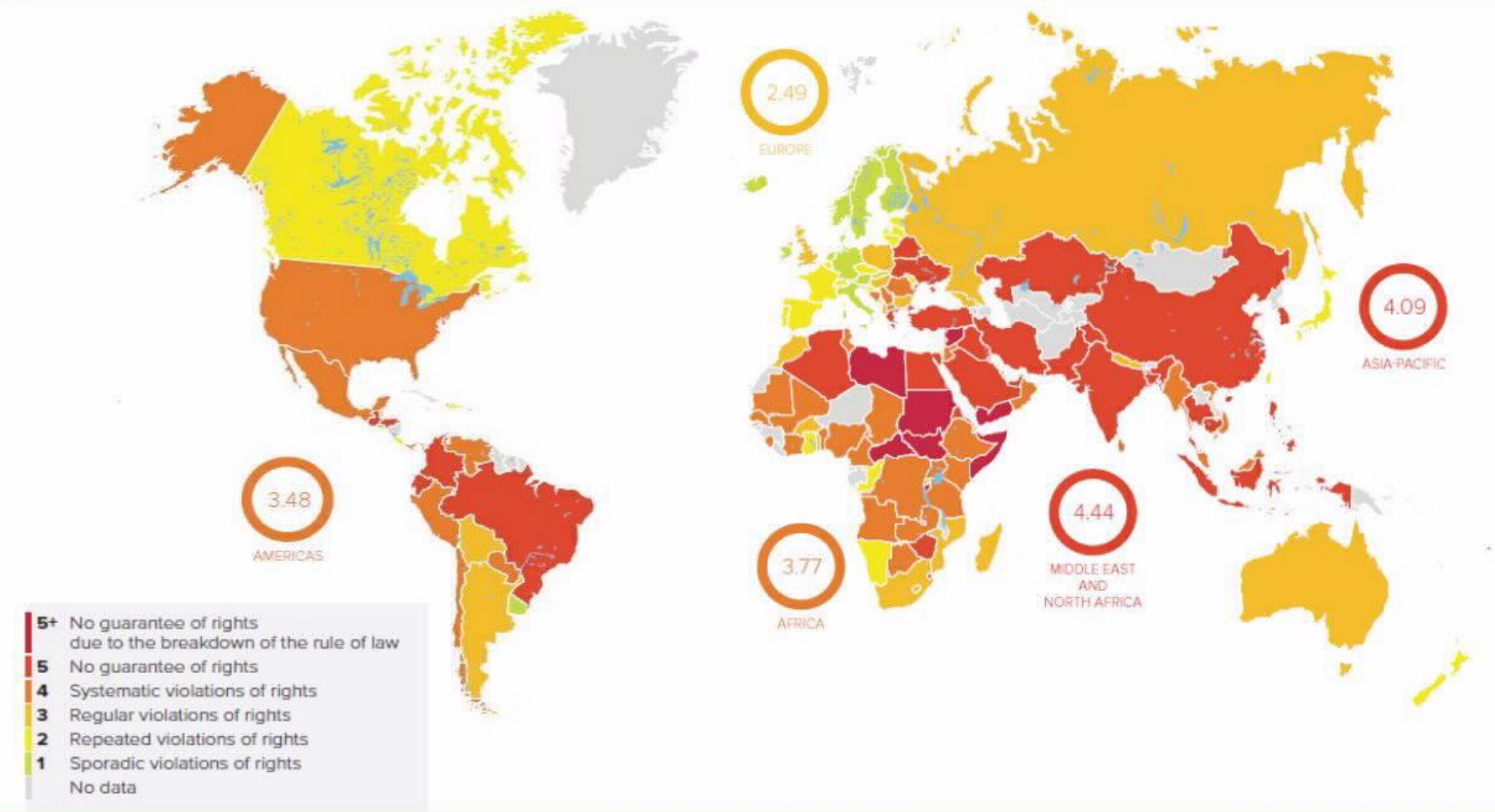


On 12 December 2022, the Board of Directors of NATO's Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic (DIANA) agreed that **energy resilience**, secure information sharing and sensing and surveillance will be the **priority areas** of focus for DIANA's work on Emerging and Disrupting Technologies (EDTs) **in 2023**.





Figur 4-1: Vurdering av lands grad av respekt for arbeidsrettigheter, skala fra 1 til 5+ der 1 er lav risiko for brudd på arbeidsrettigheter («sporadic violation of rights») og 5 er svært høy risiko for brudd på arbeidsrettigheter («no gurantee of rights»)



Kilde: International Trade Union Confederation, 2020



Våre krav til leverandører

- Handler om hvilket ansvar næringslivsaktører forventes å påta seg for mennesker, samfunn og miljø som påvirkes av virksomheten
- Forsikre oss at lovverk og etiske kontraktsvilkår etterleves, innenfor en eller flere av disse punktene
 - Klima og miljø
 - Menneskerettigheter
 - Arbeidstakerrettigheter
 - Anti-korrupsjon
- Bidra til å unngå slike hendelser
- **Ved etterlevelse bidrar også Forsvarsmateriell til å nå FNs bærekrafts mål**

Verdens største flyprodusent må ut med inntil 37 milliarder etter årevis med korrupsjon

Forliket betegnes som det største innenfor global korrupsjon noen gang.



Arbeidstilsynet: Flere grove lovbrudd på KNM Helge Ingstad

Forsvaret og flere underleverandører risikerer millionbøter etter at Arbeidstilsynet har funnet en rekke grove lovbrudd ved på KNM Helge Ingstad.



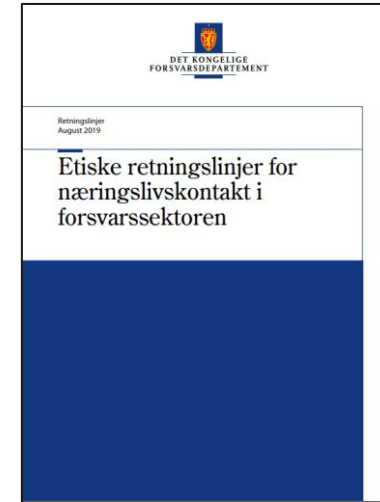
Bygget luksusskip for luselønn

Arbeidere forteller om 30 kroner timen. Jobbing uke etter uke uten fri. Timelister og kontrakter som ikke stemmer. Velkommen til kaoset bak byggingen av cruiseskip på Sunnmøre.



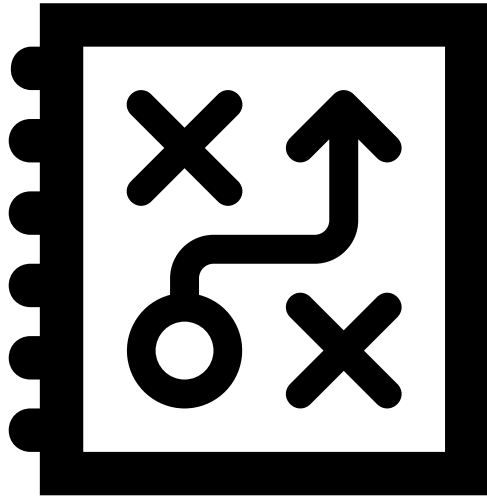
Lovkrav og retningslinjer

- Lov om offentlige anskaffelser
 - § 5 Miljø, menneskerettigheter og andre samfunnshensyn
- Meld. St. 17 – Samarbeid for sikkerhet
 - Nasjonal forsvarsindustriell strategi for et høyteknologisk og fremtidsrettet forsvar
 - Kapittel 6 – Ansvarlighet, integritet og bærekraft
- Anskaffelsesregelverk for Forsvarektoren
 - Kapittel 2 – Etiske retningslinjer og generelle krav til saksbehandlingen
 - Kapittel 3 – Etisk handel og sosialt ansvar
- Åpenhetsloven, ikrafttredelse 1.7.22
- www.fma.no
 - Etiske kontraktsbetingelser, retningslinjer og samfunnsansvar





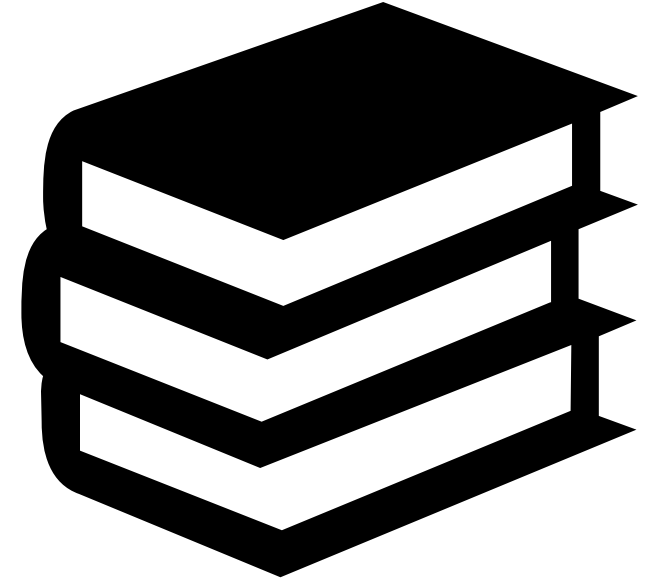
Åpenhetsloven



Aktsomhetsvurderinger



Offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderingene



Innsynsrett for "enhver"



FORSVARSMATERIELL

Takk for meg!

Mona Nordhammer Sæther

monsather@mil.no

VI UTRUSTER FORSVARET